

Cerrah yazar Tarık Minkari ile son kitabı “Çin ve Japonya Gezileri” üzerine söyleşi...

Cerrah yazar Tarık Minkari, gezip gördüğü yerleri kapsamlı bir şekilde anlatmaya devam ediyor. Bu eserlerin sonuncusu "Çin ve Japonya Gezileri" adlı eseri. Gittiği-gezdiği yerlerde oralarla ilgili, kaynak olabilecek nitelikte kitapların olmamasının eksikliğini hissettiğini belirten Sayın Minkari, kendi eserlerinin bu konudaki eksikliği giderdiğini belirtiyor. Sayın hocamızın eserleri bu konudaki eksikliği kapatacak kadar özenli ve kapsamlı gerçek-tende...

“Çin ve Japonya Gezileri” adlı kitabınızla birlikte anı ve gezi kitaplarınız sayısı 18’e ulaştı. Bu kadar sistematik olarak anı ve gezi kitapları yazan tek kişisiniz sanırım.

Anı ve gezi yazılarını ilk ben yazmasam da bunları bir dizi haline getirme fırsatı ilk bana doğdu demek isterim. Bu 18 kitabın ilk üç tanesi anılardır. Daha sonra gezi kitaplarına başladım ve onlar da 15 taneyi buldu. Bu ciddi bir seridir. Dünyayı tanımak isteyen herhangi bir meslektaşım ya da bir başka meraklı bu kitapları yanına alarak seyahat ederse gittiği yer hakkında daha iyi gözlemlerde bulunacaktır. İster hekimlikte olsun, ister gezen insanda olsun, "bakmak başka şey, görmek başka şeydir". Bakmak, görmek, öğrenmek, anlatmak ve yazmak... Bunlar bir zincirdir, bunun yapılmasında benim mesleğimin rolü büyüktür; çünkü hasta bana meçhul olarak gelir, ben onunla konuşurum, ona bakarım, onun bana sun-

Kendi ağzından, kendi öyküsü...

Tank Minkari: "Doğum yılım tek ama doğum günüm çift" diyor. Sorduk: "Bu nasıl oluyor?" "Babam ben doğunca Kur'anı Kerim'in içine 16 Mart 1925 yazmış ama nüfus kütüğüne 5 Eylül 1925 yazdırmış. Evde 16 Mart kullanıyorum. İşyerinde 5 Eylülü. Bu nedenle okula bir yıl erken başladım, işimden 6 ay geç emekli oldum." İbradı'lı imiş, ama Bartın'da doğmuş, 1942'de Vefa Lisesi'ni, 1948'de İst. Üniv. Tıp Fakültesi'ni bitirmiş. 1948'de doktor olmuş, aynı yıl Tıp Fakültesine bağlı Cerrahpaşa Cerrahi Kliniği'nde Genel Cerrahi ihtisasına başlamış; 1952'de uzman, 1957'de doçent, 1964'de de profesör olmuş. Değişik yıllarda Paris'te, Boston'da, Londra'da, Houston'da hastaneleri dolaşmış, sabırla modern cerrahi yapanları seyretmiş, sonra dönmüş ve "Hadi kendi işini kendin yap" demiş. Kolaboratörleriyle beraber, "Mide Kanseri Cerrahisi", "Mide Cerrahisi", "Özofagokoloplastiler", "Özofagusun Kötü Huylu Hastalıklarının Cerrahisi", "Özofagusun İyi Huylu Hastalıklarının Cerrahisi", "Karaciğer Cerrahisi", "Pankreas Cerrahisi", "Ana Safra Yollarının Cerrahisi" gibi çeşitli konularda toplam on bir (11) kitap yazmış. Türkçe ve yabancı dillerde 250'den fazla makalesi yayımlanmış. Cerrahiye değişik konularda on sekiz (18) çeşit orijinal veya modifiye ameliyat tekniğiyle katkıda bulunmuş. İki defa sınava girmeden ödüllendirilmiş; 1961'de bir emniyet amirinin annesini ameliyat ettiği için kendisine "Sürücü Belgesi", 1985'te Sağlık Bakanlığı tarafından "Gastroenterolojik Cerrah" ünvanı verilmiş. 1987'den beri Çağdaş Cerrahi Dergisi'nin editörü. 1992'de yaş sınırı nedeniyle emekliye ayrılmış. 1993'de İstanbul Yeni Etiler Kulübü tarafından "MELVİN JONES DOSTU ÜYELİK ÖDÜLÜ" ile onurlandırılmış. 1996'da, adı, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde, Cerrahi Ana Bilim Dah'nda, bir anfiye verilmiş. 2000'de, İstanbul Kadıköy Rotary Kulübü tarafından "ÖMÜR BOYU BAŞARI ÖDÜLÜ" ile onurlandırılmış. Şimdi bir yandan tempo düşürerek mesleğini yapıyor, öte yandan tempo artırarak ikinci uğraşısını geliştirmeye çalışıyor: hem mesleğini icra ediyor, eski hastalarının çocuklarını ve torunlarını ameliyat ediyor, hem de anılarını ve gezilerini yazarak hayatına renk katıyor. Son 10 yıl içinde 18 kitabı çıkmış, bunlar toplam 39 baskı yapmış. Gezmevi, yazmayı, balık tutmayı, konuşmayı, video kamerayla film çekmeyi ve mizahı seviyor. Sizlere anılarını anlatmak için can atıyor.

duğu belgeleri incelerim ve bir sentez yaparak karar veririm. Sentez kabiliyetim ya da hevesim mesleki bir faktördür, mesleğimin bana kazandırdığı önemli bir vasıftır, ben bunu gezerken de kullandım.

Ben de tam gezilerinizi bir hekim gözüyle mi yaptığınızı soracaktım.

Hekim gözüyle yapmak demek, sadece marazi şeyleri, patolojik olayları mı görüyorsunuz demek. Hayır, ben sağlıklı şeyleri de gördüm. Gördüklerimi ayırt etmek, gördüklerimi anlamak, gördüklerimi dile getirmek ve değerlendirmekte mesleğimin mutlaka rolü vardır.

Birçok yeri gezdiniz. Bu gezdiğiniz yerlerde, modern tıbbın kullanmadığı, sizi şaşırtan, etkili yerel tedavi biçimleriyle karşılaştınız mı? Mesela Çin, akupunktur

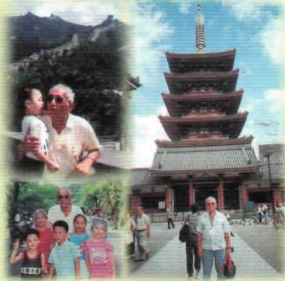
olsun, şifalı bitkiler konusu olsun, alternatif tıpta öne çıkan bir ülke.

Çin'de bitkilerle tedavi, akapunktur ile tedavi bir meslek, ayrı bir branştır. Bizi Çin'de zorla böyle bir seansa götürdüler. Bize kimler gelecek demediler, şimdi sizi bir merkeze götürüyoruz, burası bir sağlık merkezidir dediklerinde, ben modern bir sağlık merkezi ile karşılaşacağımı sandım ama öyle olmadı. Orada geleneksel tıbbın tedavisini ya da akapunktur ile tedaviyi ön planda gördüm. O zaman rehberimize "zamanımız dar, bu saati nasıl kullanacağımızı söyleseydin, ben başka şekilde değerlendirirdim zamanımı" dedim. Benim tek seçeneğim içeriye girmemektir ve ben de içeriye girmedim. Çünkü modern tıbbın gelişmeleri o kadar etkili ki, modern tıbbın başarılı olmadığı hallerde alternatif arayabilirim. Ayrıca onlar bir de kendi yaptıkları ilaçları sattılar meraklılara. Kendi yaptıkları ilaç sözü önemlidir; neye dayanarak bu ilaçları yapıyorsun? Etkili maddesi nedir ve her tablette etkili maddeden kaç miligram var? Bunlar hakkında açıklama yok, bundan günde şu kadar kullan diyorlar. Tavuk mu besliyorsunuz kardeşim, olur mu böyle ciddiye sizlik?

Çin ve Japonya'nın diğer gezdiğiniz yerlerden farkı nelerdi?

Bir defa Çin çok büyük bir yer ve Çin "Ben kalkınacağım" diyor. Kalkınmanın ön koşulu eğitimidir. Çin, eğitimini nasıl yapıyor diye merak ettim. Bana, son büyük lügatımız 1990'da basıldı ve bunun içinde 56.000 simge vardı dediler. İnsanın ömrü 56.000 resim harfi öğrenmeye yeter mi? Japonya'da da buna benzer bir şey var. Japonlarla, Çinliler beraber oturduklarını, el ele verdiler ve bunu makul bir rakama düşürdüler. Ma-

Çin ve Japonya Gezileri

Tarık Minkari

kul rakam 3.000 oldu. Bu 3.000 simgenin 881'ini temel öğretimi bitirenler, 1858'ini liseyi bitirenler, 2988'ini ise üniversiteyi bitirenler öğrenip, kullanabiliyor. Yani alfabe kullanabilmek için üniversiteyi bitirmeniz gerekiyor. Ne kadar büyük bir insanmış Atatürk. 29 tane harf ile bütün meseleyi halletti. Öyle bir inkılap yapmıştır ki büyük önderimiz Atatürk, bir seneden kısa bir zamanda çocuk alfabe söküyor. Bu müthiş bir şey.

Bu öğrenilmesi zor alfabelerinde ısrar etmelerinin nedeni, kültürleri konusunda bildiğimiz o katı, muhafazakar tutum mu?

Reform yapmak yetenek ve güç ister. Atatürk bunu inanılmaz bir şekilde başardı. Ben çocukluğumda hatırlıyorum, İran Şahu Rıza Pehlevi gelmişti. O da hayran oldu ve kendi ülkesinde de harf devrimi yapmak istedi. Eskiden Arap Harfleri kullanan hiçbir

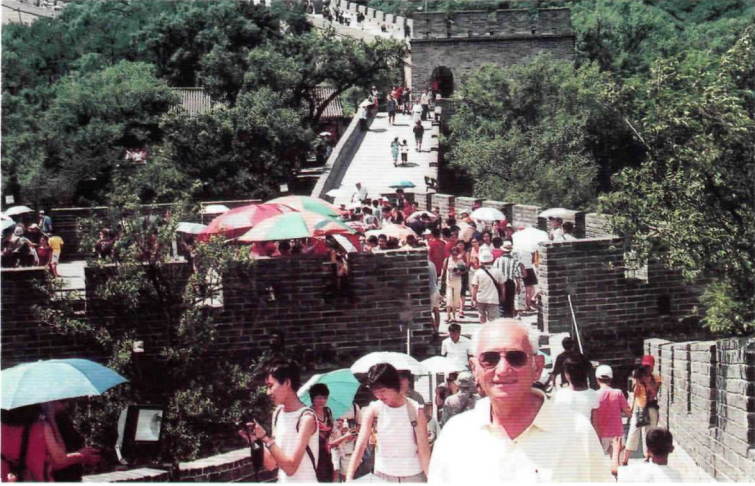
Şanghay'ın Bund Senti. Bankalar, ticarethaneler, konsolosluklar, gazete merkezleri burada toplanmış.

toplum benzeri bir inkılabı yapamadı. Yalnız, yakın geçmişte Azerbaycan yaptı. Rus alfabesini terk etti ve birkaç harf ekleyerek bizim alfabenin benzerini aldı. Nedeni ise bizdeki kitaplardan istifade edebilmektir ve bunu başardılar.

Çin ve Japonya uzaktan birbirine çok benzeyen toplumlar olarak görülürler. Gerçekten öyle mi?

Birbirlerinin etkisi altında kalmışlardır ama çok da benzer kültürler değillerdir. Japonya Meici döneminde olağanüstü bir hamle yaptı. Meici'nin başbakanı İto olağanüstü bir insandı. Meici, İto'yu batıdaki endüstri inkılabını yakından görmek üzere görevlendirdi. Bu adamlar ne yapıyorlar öğren diye görevlendirilen İto, kıyafet değiştirerek İngiltere'ye gitti ve sanayideki devrimi gördü, makinelerin nasıl çalıştığını gördü. O kadar etkilendi ki döndüğünde batının bütün sa-

nayi devrimini kendi ülkesine taşıdı. İto kıyafet değiştirerek batının sırlarını çözmeye giden ilk aydın insan değildir. Tarihte Deli Petro vardır. Güçlü İsviçre donanmasını yenebilmek için, kıyafet değiştirerek İngiltere'ye gitti ve tersanelerde işçi olarak çalışıp, gemilerin nasıl yapıldığını öğrendi. Dönüşte Venedik'ten geçti ve köprüleri gördü. Leningrad'da da çok su vardır ve Petro Leningrad'da onlarca köprü inşa ettirdi. Ancak daha da önemlisi, yaptırdığı tersane ile İsviçre donanmalarını yenmeyi başardı ve Hango deniz savaşını kazanarak Baltık Denizi'nin hakimi oldu. Anlatılanlar Deli Petro'ya yetmezdi, güzel bir şey anlatıldığında "görmeliyim" derdi. Burada önemli olan şu: "git, gör, öğren gel"; kulaktan dolma bilgilerle bu iş olmuyor. Japonların eğitiminde bu çok önemli bir rol oynuyor. Eğitimin esası yap, kır, boz, yeniden yap, öğren ve daha iyisini yap şeklinde özetlenebilir. Çin ve Japonya'nın farkı; bunu geçmiş için

Çin Seddi

söylüyorum; bugün Çin yarış edebilecek endüstriyi kurdu. Japonya endüstri inkılabını çok daha önce yaptı, Japonya'da iş ahlakı çok daha üst seviyede. Daima iyi iş yapmayı, adam kandırmamayı, dürüst olmayı telkin eden bir prensipleri var. Japonya'da kötü mal bulamazsınız, yapmazlar çünkü. Çin'de ise bu bir parça değişiyor.

Çin son zamanlarda hızlı bir değişim içine girdi. Eskiden dışa tamamen kapalıydı, şimdi ise yabancı sermayeyi yavaş yavaş ülkelerine kabul etmeye başladılar. Siz buna şahit oldunuz mu? Örneğin Çin'de coca cola satılıyor mu, ya da Amerikan fast food zincirleri göze çarpıyor mu?

Çin coca cola'yı kullanıyor ama batı Çin'e spor ile, pinpon müsabakaları ile girdi. Amerikalılar Çin'e pinpon şampiyonlarını gönderdiler. Spor insanların anlaşması, birbirlerini sevmesi, birbirleriyle buluşması için çok

güzel bir araç. Sonra, ikinci büyük araç gıda maddeleri ve içeceklerdir. Kimi bunları şaraplarıyla, kimi çaylarıyla, kimi de coca cola satarak yapıyor. Çin süratle geliyor ama Japonya geliştirdi. Çin, Mao döneminde gelişmelere ayak uyduramadı ama şu an hızla geliştirenler.

Birçok yeri gezip, o kültürleri tanıdınız. Acaba gittiğiniz yerlerde bizim ülkemiz ne derecede ve nasıl tanınıyor?

Bazı yerlerde tanınıyoruz. Kanada'ya giderseniz, Latin Amerika'ya giderseniz tanınıyoruz ama Japonya'da ülkemiz tanınıyor. Son dünya kupasından sonra iyice tanındık. Japonlar bizi seviyorlar.

Doğu kültürü ile batı kültürü gerçekten çok keskin çizgilerle birbirinden ayrılıyor mu? Böyle bir ayrım varsa Türkiye sizce doğu ile batının tam olarak neresinde du-

Nora'da (Japonya) 1250 hektarlık orman koruma alanında. Burada 1000 kadar geyik yaşıyor.

ruyor? Daha çok batıda mı, yoksa doğuda mı?

Doğu sözü sınırlar içerisinde bilgi kazanmak ve onu özümsemek üzerine gidiyor. Yani usta hep hakimdir, o bilir, o öğretir ya da "kutsal kitap bunu söyledi, kutsal kitabın dışına çıkamam" der doğulu. Batı ise bu düşünce biçimini rönesanstan sonra aştı. Bu çok önemli fark yaratıyor. Batı yaratıyor, öğretiyor, eğitiyor ve üstüne keşifler yapıyor.

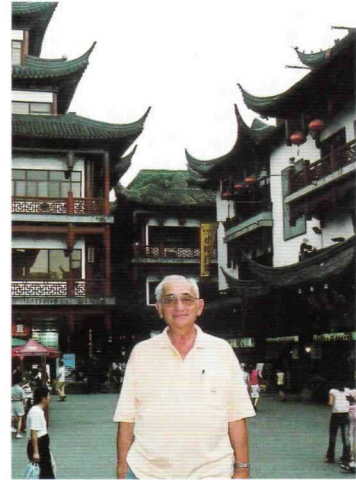
Son kitabınızda "Geleneksel Çin Ailesi" diye bir başlık var. Örneğin ülkemiz için "Geleneksel Türk Ailesi" diye bir şeyden bahsetmek bence epey zor. Coğrafi ve ekonomik farklılıklar aile yapılarını da çok farklılaştırıyor ülkemizde. Çin'de insanların kültürleri birbirine daha mı yakın?

Öyle idi. Çin'de erkeğin çok büyük gücü

vardı. Ancak hızla modernleştikleri için yeni jenerasyon daha farklı düşünüyor. Eskiden kadınlar çalışmazlardı ancak şimdi çalışıyorlar ve ailelerinin geçimlerine katkıda bulunuyorlar. Kadınlara verilen değer son zamanlarda çok arttı. Mao döneminden sonra özel mülkiyet başladı. İnsanlar eski, asansörsüz, konforsuz evlerde yaşamak istemiyorlar, yeni apartmanların katlarında yaşamak istiyorlar. Fakat bir katın fiyatını bir kişi kendi kazancıyla ödeyemiyor ama eşi de çalışıyorsa ödeyebiliyor.

Bundan sonra da gezmeye ve gezdiğiniz yerleri yazmaya devam edecek misiniz?

Kesem ve sağlığım elverdikçe gezmeye devam edeceğim. Kainatta derssem belki yanlış olur ama güneş sistemi içerisinde dünyaya benzer başka bir yaşam alanı yok. Yaşamaya uygun başka bir gezegen yok. İnsanın dünyayı tanımaya kadar tabii bir isteği olmaz.

Geleneksel Çin Mimarisi

İ.B.S.'de İyi Bir Seçenek!

*Karın Ağrısı ve
Kramplar*

KROPI

*Şişkinlik ve
Hazımsızlık*

İZBARÇO

Barsak Spazmı

CAMADAN

Diyare

ÇARŞAF

Konstipasyon

KOLONA

*Bozulmuş Barsak
Aışkanlığı*

İSKATA

DUSPATALIN 250 mg LİKİT ÜRÜN BİLGİSİ:

Formülü: Her ml'de, 10 mg Mebeverin HCl'e eşdeğer miktarda mebeverin pamot. **Endikasyonları:** Sindirim yollarının fonksiyonel bozukluktan (örn. iritabl kolon sendromu) nedeniyle ortaya çıkan barsak ağrısı, spazm ve şişkinlik gibi belirtilerin giderilmesinde kullanılır. **Kontrendikasyonları:** Yoktur.

Uyarılar/Önemler: Gebelik sırasında kullanımı konusunda her ilaç için olduğu gibi dikkatli davranmalıdır. **Yan Etkiler/Advers Etkiler:** Tedavi dozlarında kullanıldığında Duspatalin'e bağlı hiçbir yan etki bildirilmemiştir.

Kullanım Şekli ve Dozu: 3 yaş: Günde 3 kez 25 mL (3x25 mg), 4-8 yaş: Günde 3 kez 5 mL (3x50 mg), 9-10 yaş: Günde 3 kez 10 mL (3x100 mg), 10 yaş üstü ve yetişkinlerde: Günde 3 kez 15 mL'lik şişelerde ve her ambalajda 5, 10, 15 mL'lik dozların bulunduğu bir ölçek ile satılmaktadır. **Ruhsat Sahibi:**

Solvay İlaç ve Ecza Tic. Ltd. Şti., Aydınevler Mah. Sanayi Cad. No.22 Küçükyalı-Maltepe/İstanbul. **Üretim Yeri:** Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş. (01.04.2003 tarihli itibarıyla %18 KDV'li PSF: 7.781.000.-TL). Reçete ile satılır. ®: Tescil edilmiş marka. Daha fazla bilgi için kuruluşumuza başvurunuz.

DUSPATALIN 100 mg 50 DRAJE ÜRÜN BİLGİSİ:

Formülü: Her drajede, Mebeverin HCl 100 mg. **Endikasyonları:** Kolonun spastik fonksiyonel bozukları-Primer "iritabl kolon sendromu"- Aşağıdaki nedenlere bağlı sekonder "iritabl kolon sendromu"-Divertiküloz ve divertikülit-Regional enterit-Safra kesesi hastalıkları (safra dskinezi)-Mide ve duodenum üsleri-Sindirim yolunun spesifik ya da spesifik olmayan iltihapları, enterit, dizanteri gibi. **Kontrendikasyonları:** Yoktur. Atropine benzer yan etkileri bulunmadığından glökom ve prostat hipertrofisi olan hastalarda DUSPATALIN kullanılabilir. **Uyarılar/Önemler:** Hayvan deneylerinde teratojenik bir etki görülmemiştir. Bununla birlikte gebelik sırasında herhangi bir ilacın kullanılmasına ilişkin tedbirler gözetilmelidir. **Yan Etkiler/Advers Etkiler:** Tedavi dozlarında kullanıldığında DUSPATALIN'e bağlı hiçbir yan etki bildirilmemiştir. **Kullanım Şekli ve Dozu:** Yetişkinlerde ve 10 yaşından büyük çocuklarda: Günde 3-4 defa 100 mg (1 draje). Mebeverin tercihen yemeklerden 20 dakika önce alınmalıdır. Birkaç hafta sonra istenile etki elde edildikçe doz yavaş yavaş azaltılmalıdır. 10 yaşından küçük çocuklarda kullanılmamalıdır. Yaşlı hastalarda yetişkin dozu kullanılabilir. **Ticari Şekli:** 50 drajelik blister tipi ambalajlarda. Her drajede 100 mg Mebeverin hidroklorürü vardır. **Ruhsat Sahibi:** Solvay İlaç ve Ecza Tic.Ltd.Şti. Aydınevler Mah. Sanayi Cad. No.22 Küçükyalı-Maltepe/İstanbul. **Üretim Yeri:** Eczacıbaşı İlaç San. Ve Tic. A.Ş. (01.04.2003 tarihli itibarıyla %18 KDV'li PSF: 11.550.500.-TL). Reçete ile satılır. ®:Tescil edilmiş marka. Daha fazla bilgi için kuruluşumuza başvurunuz.

www.solvaypharmaceuticals.com

 duspatalin®
Spazmi çözer + hipotoniye engeller

 SOLVAY PHARMACEUTICALS
A Passion for Progress

Antienflamatuar Analjezik Anti-Flogistik

DOĞANIN YARATTIĞI MUCİZE

Aescin (Amorf) 0.4g + Dietilamin Salisilat 2.0g

- Doğal kaynaklı bir jeldir
- İşlev kaybını en aza indirir
- Deriye hızla penetre olur
- Bağ dokusu temelini rejenere eder
- Etkisi uzun sürelidir
- Serinletici etkiye sahiptir
- Hoş kokuludur
- Leke bırakmaz
- Süratli ve etkin tedavi sağlar

Farmülü: 40g jel formülü, **Etken Madde:** Aescin (amorf) 0.4g Dietilamin salisilat 2,0g, **Yardımcı madde:** Lavanta yağı, neroli yağı ve isopropil alkol.
Farmakolojik Özellikleri: Alkol vasat içerisinde özel formülü ile antiödematöz, antienflamatuar ve analjezik etkiye sahiptir. Aescin (amorph) deriden emilir, dokudaki su birikimini durdurur ve dokunun sızmasını önler. Cerrahi ve darbeleden oluşan lokal şişme ve hızlı bir şekilde elimine edilir. Salisilik asit bileşeni, antienflamatuar etkiye sahiptir ve derin ağrıları özellikle çarpıcı bir şekilde ortadan kaldırır. Prepaescin transparan jel ve süratle emilir. **Endikasyonları:** Antienflamatuar, antiödematöz ve analjezik olarak travma sonucu oluşan ezik, çürük, distorzyon, hematom ve tendosinoviy durumları, omurga kemiği ağrıları, (servikal sendrom, boyun ağrısı, lumbago, sırt ağrısı) vakalarında endikedir. **Kontraindikasyonları:** Birleşimindeki herhangi bir maddeye alerji duyarlılığı olanlar ile 2 yaşından küçük çocuklara kontraindikedir. **Uyarılar/Önlemler:** Açık yaraalara ve ıslak tedavisi gereken deriye uygulanmamalıdır. **Yan etkiler/Advers Etkiler:** Çok nadir durumlarda cilt reaksiyonu olabilir. **BELENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLMEĞİNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.** **Kullanım Şekli ve Dozu:** Herhangi bir kullanım yolu önerilmemiştir. Gerektiğinde bir kez veya bir kaç kez insa bir tabaka halinde sürülür. Masaj gerekmez, arzu edilirse yapılabilir. Tedavi süresi sıklıkla 10-15 gün kadar kalabilir. Ancak geniş bir zeyde kullanım için etkin madde ile ilgili etkiler araştırılmalıdır. **Saklama Koşulları:** 30 °C altındaki oda sıcaklığında, ıstıktan korunarak saklanmalıdır. Çocukların ulaşamayacağı yerde ve ambalajında saklayınız. Doktorla danışmadan kullanmayınız. İlaçları son kullanma tarihinden sonra kullanmayınız. **Ticari Takdim Şekli ve Ambalajı:** 40 g'lık alüminyum tüp. %18 K.D.V. dahil P.S.F. 3.305.000 TL (Kasım 2002). **Ruhsat Sahibi:** Dr.F.Frik İlaç San. ve Tic. Ltd. Şti. **İSTANBUL. Ruhsat Tarih ve No:** 25.07.1997 - 183/93. **İmal Yeri:** Plantafarma Birkisel İlaç San. A.Ş. **Düzce. Reçete ile satılır.**